

Gemeente Bergambacht

Beleid samensholing

In de **Algemene Plaatselijke Verordening Bergambacht 2007** (hierna te noemen APV) wordt in artikel 2.1.1.1 het begrip samensholing gehanteerd. Het artikel biedt de politie de mogelijkheid om bij enig voorval waardoor er wanordelijkheden ontstaan of dreigen te ontstaan, of bij een tot toeloop van publiek aanleiding gevende gebeurtenis waardoor er wanordelijkheden ontstaan of dreigen te ontstaan, dan wel indien iemand zich bevindt in of aanwezig is bij een samensholing, personen te verplichten hun weg te vervolgen of zich in de door hem aangewezen richting te verwijderen.

De term samensholing (en daarmee de delictsomschrijving) heeft een zekere mate van vaagheid. Dit lijkt op gespannen voet te staan met de rechtszekerheid die eist dat de burger moet kunnen weten op basis van welke gedragingen hij kan worden gestraft (het zogenoemde bepaaldheidsgebod).

Ondanks de vaagheid van de term "samensholing" is hier geen sprake is van ontoelaatbare onduidelijkheid van de norm. Dit omdat de plaats van de bepalingen in de APV de context van het samensholingsverbod aangeeft en het verbod daardoor niet zo onbepaald is dat het voor de burger niet meer duidelijk zou zijn van welk gedrag hij zich heeft te onthouden. Daarnaast geeft artikel 186 Wetboek van Strafrecht (volksoploop) en het gewone spraakgebruik hier ook richting aan.

In deze beleidsnotitie gaat het dan ook niet om samensholing voor zover dit voldoende bepaald is. Hierbij kan gedacht worden aan samensholing in algemene zin waartegen opgetreden kan worden zonder aanzien des persoons zoals bijvoorbeeld bij volksoplopen, incidenten of een noodsituatie waarbij het verbod dient ter voorkoming van plunderingen, rellen e.d. Het mag ook duidelijk zijn dat deze notitie niet ziet op het gangbare en normale "samenscholen" van mensen omdat bijvoorbeeld een voorstelling in bioscoop, theater e.d. is afgelopen en mensen huiswaarts keren. Uiteraard ziet het ook niet op het bijeenzijn van mensen in het kader van een betoging, manifestatie, vergadering, e.d. In het onderstaande wordt aangegeven wanneer in ieder geval sprake is van samensholing als bedoeld in de APV.

Gericht samensholingsverbod

In algemene zin kan op grond van dit artikel zonder aanzien des persoons worden opgetreden tegen bijvoorbeeld volksoplopen, incidenten of een noodsituatie waarbij het verbod dient ter voorkoming van plunderingen, rellen e.d. In meer specifieke zin is er behoefte om het samensholingsverbod nadrukkelijk te handhaven voor bepaalde groepen overlastveroorzakers of verstoorers van de openbare orde.

Er zijn echter situaties waarbij een algemeen samensholingsverbod disproportioneel is omdat verstoring van de openbare orde of overlast veroorzaakt wordt door bepaalde groepen of een samenstel van personen. Het gaat dan om gebieden die kwetsbaar zijn als het gaat om openbare orde. De overlast wordt vaak al langere tijd ervaren en neemt veelal toe, wordt structureel en neemt ernstiger vormen aan. Deze groepen, de sleutelfiguren daarin en de eventuele randfiguren of meelopers zijn vaak bekend bij politie, maar soms moeilijk grijpbaar op individueel overtredend gedrag binnen de groep.

Leden van deze groepen zijn gewoonlijk verantwoordelijk voor het veroorzaken van overlast, het verstoren van de openbare orde, vaak gaat dit ook gepaard met vormen van criminaliteit en neigt

het steeds meer naar straat- of buurtterreur. Groepsoverlast of verstoring van de openbare orde wordt regelmatig en structureel in het gebied ervaren.

Het gevolg van dit alles is dat gevoelens van onveiligheid bij bewoners/ bezoekers van het gebied waarin deze groepen opereren ontstaan, soms zodanig zijn dat men verhuist uit het gebied. Bewoners en bezoekers gaan zich na verloop van tijd al onveilig voelen door enkel de aanwezigheid van dergelijke groepjes, waardoor de groep / groepjes zich nog meer heer en meester van de straat voelen.

De beheersbaarheid van de handhaving van de openbare orde in een dergelijk gebied is zonder meer in het geding. Een samenscholingsverbod specifiek gericht op de doelgroep die bekend staat als de (mede)veroorzakers van de overlast is dan een proportionele maatregel. Met een gericht samenscholingsverbod kan ook groepsvorming worden voorkomen, waardoor het zich laten meeslepen door de groep een halt kan worden toegeroepen.

Een dergelijk samenscholingsverbod kan echter nooit een doel op zich zijn, maar moet in een breder beleidskader geplaatst worden en samengaan met andere maatregelen om de problemen aan te pakken, bijvoorbeeld in een plan van aanpak waarvan het gerichte samenscholingsverbod een onderdeel vormt. In het onderstaande wordt vastgelegd wanneer er in elk geval handhavend wordt opgetreden vanwege samenscholing als bedoeld in artikel 2.1.1.1 van de APV.

1. Het moet gaan om samenscholing in kwetsbare gebieden, gebieden die reeds flink onder druk staan als het gaat om openbare orde (dit moet bijvoorbeeld blijken uit een wijkaanpak, urgentiegebieden e.d., rapportages politie e.d.: van het gebied moet worden onderbouwd dat er ernstige structurele openbare orde en overlastproblematiek aanwezig is);
2. Dat de openbare orde onder druk staat in het betreffende gebied moet duidelijk blijken uit rapportages van politie, berichten van bewoners, deskundigen;
3. Het moet gaan om een bepaalde groep (bijv. jongeren, alcoholverslaafden e.d.);
4. Overige middelen bieden (tot nu toe) onvoldoende soelaas;
5. Naast handhavend optreden moet er sprake zijn van een breder beleidskader dat gericht is op het openbare orde probleem (het moet duidelijk zijn welke maatregelen er nog meer worden genomen of welk flankerend beleid er is bijv. op het gebied van hulpverlening, wijkaanpak, e.d.); *
6. Handhavend optreden vindt plaats na overleg in de driehoek (gemeente, Openbaar Ministerie en politie);
7. De begrenzing van het gebied moet zijn vastgelegd door middel van een tekening waarop dit duidelijk is vastgelegd. Deze tekening dient te zijn voorzien van een handtekening van de burgemeester;
8. Het handhavingsbeleid wordt beperkt in periode (bijvoorbeeld voor een periode van drie maanden of een half jaar intensief handhaven) en evt. beperkt in tijd (op die tijdstippen of dagdelen dat de overlast zich veelal voordoet);
9. Het handhavingsbeleid wordt geëvalueerd (dit voor eventuele bijstelling), na afloop van de gehele periode (voor de beoordeling van de effectiviteit) en voorafgaand aan een eventuele verlenging van de periode (dit ter beoordeling van de noodzakelijkheid van de verlenging);
10. Gericht handhavend optreden op grond van artikel 2.1.1.1 van de APV vindt alleen dan plaats indien het gaat om het samenscholen van meer dan twee mensen.
11. Het moet duidelijk zijn wanneer er sprake is van overtreding van het samenscholingsverbod of het geven van een verwijderingsbevel;**

12. Het Openbaar Ministerie zal strafbare feiten, indien opportuun, vervolgen ingevolge de wettelijke regels en voorschriften.

13. Bekendmaking is noodzakelijk.***

Voetnoten

· Bijvoorbeeld op basis van een gezamenlijke projectmatige aanpak, convenant, afspraken e.d.

.. Bijvoorbeeld het zich na verspreiding of verwijdering binnen korte tijd weer bij elkaar bevinden in nagenoeg hetzelfde gebied of indien onvoldoende verplaatst is omdat de groep of personen in kwestie zich nog steeds in het gebied bevinden maar nu op een andere plek of zich slechts over een geringe afstand heeft verplaatst e.d. Ook moet duidelijk zijn wanneer wel of niet is voldaan aan een gegeven bevel tot verwijdering.

*** Bekendmaking kan eventueel nog verder worden aangevuld door middel van:

- aanplakken op notoire overlastplekken of plaatsen waar de groep(en) samenkomen;
- waarschuwingen aan personen / groepen door de politie;
- het waarschuwen van ouders van minderjarigen (jonger dan 18 jaar) middels een brief, e.d.